

ODREDNICE ZA PISANJE IZVJEŠĆA O RADU MUZEJA

JAVNA USTANOVA 'NACIONALNI PARK BRIJUNI'

Javna ustanova `Nacionalni park Brijuni`, Brionska 10, 52212 Fažana, tel: +385 (0) 52 525 888, www.np-brijuni.hr/, brijuni@np-brijuni.hr

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Zbirka starih razglednica nadopunjena je novim razglednicama brijunskih motiva s početka 20. st. (kupljeno je 14 razglednica).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Redovito se provjeravaju mikroklimatski uvjeti u izložbenim prostorima i čuvaonicama muzejske građe.

Zbirka kastrum

Metalni arheološki predmeti pohranjeni su u plastične vrećice (dio predmeta je vakuumiran).

Etnografska zbirka

Sva građa pohranjena u beskiselinske kutije je pregledana te je po potrebi zamijenjen beskiselinski papir kojima su pojedini predmeti odijeljeni.

Zbirka namještaja

Namještaj je prekriven tyvek papirom. (20 kom)

Zbirka hotelskog posuđa

Provedeno je godišnje čišćenje predmeta od alpake izloženih u hotelskim vitrinama.

Zbirka sporta

Palice za golf i polo te torbe za palice za golf omotani su u beskiselinski papir te tako preventivno zaštićeni. (58 kom)

Zbirka razglednica

Pohrana razglednica u beskiselinske uložnice i kutije te u arhivske ormare. (14 kom)

Zbirka fotografija

Pohrana fotografija u beskiselinske uložnice i kutije te u arhivske ormare.

Zoološka zbirka

Redovitu proljetnu i jesensku preventivnu zaštitu proveli su djelatnici Hrvatskog prirodoslovnog muzeja iz Zagreba.

Fototeka

Pohrana fotografija u beskiselinske uložnice i kutije te u arhivske ormare.

U čuvaonicama muzejske građe postavljeni su zatamnjeni rolo zastori kao dio preventivne zaštite.

2.2. Konzervacija

Konzervatorice Arheološkog muzeja Istre iz Pule preuzele su dio ulomaka kamene plastike sa kastruma (riječ je uglavnom o kapitelima, stupovima i bazama iz rimske vile), kako bi ih konzervirali s ciljem odgovarajuće prezentacije na kastrumu.

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)

Restaurirani su pojedini gipsani odljevi glagoljičkih natpisa koji su izloženi u crkvi sv. Germana kao i u sakristiji crkve od strane restauratorica Arheološkog muzeja Istre.

Izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na skulpturi dinosaura Stjepana Gračana. Fiksirani su razbijeni zubi, sanirana ruka, te obnovljena boja na pojedinim dijelovima. Radove je izveo akademski kipar Filip Mahmudćehajić.

Sanirana je napukla kljova skulpture Sonyja autorice Fabiole Faidiga i kiparice Madie Cotimbo. Radove je izvela akademska kiparica Madia Cotimbo.

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na kamenoj skulpturi *Rad* C. C. Zumbuscha. Radove je izvela konzervatorica-restauratorica Osanna Šašinka.

2.4. Ostalo

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na mauzoleju obitelji Kupelwieser.

Izvedena je sanacija vapnenice na otoku Obljaku

Na bunaru kod caffe bara *Školjka* postavljen novi zaštitni metalni poklopac prema motivu na starom poklopcu.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Zbirka razglednica – upis predmeta, 43 inventarne jedinice, M++

Zbirka namještaja – upis predmeta, 6 inventarnih jedinica, M++

Zbirka kamenih spomenika - upis predmeta, 11 inventarnih jedinica, M++

Zoološka zbirka – upis dimenzija i pridruživanje fotografija, 81 inventarna jedinica, M++

3.3. Fototeka

2700 jedinica, računalno, S++

3.9. Ostalo

Knjiga izlaska – IZL-1/2017

Posudba umjetničke slike *Rimsko razdoblje na Brijunima* (U-186) za izložbu *Gajba i tić: Pokriveno i raskrto u seksualnosti Istre*. Izložba je otvorena u prostoru Svetih srca u Puli od 27. travnja 2017. do 1. ožujka 2018.

S++ - *Dokumenti* (446 zapisa)

Dio dokumenata vezan uz Zbirku namještaja, Zbirku umjetnina i Etnografsku zbirku je digitaliziran te unesen u muzejski program S++. Dokumenti se povezuju s primarnom muzejskom dokumentacijom u M++ programu koju čine podaci o samim muzejskim predmetima. Dio dokumentacije je pohranjen u beskiselinske košuljice i registratore te tako preventivno zaštićen.

S++ - *Konzervatorsko – restauratorski postupci* (39 zapisa).

Dio dokumentacije o konzervatorsko-restauratorskim radovima provedenim na djelima u Zbirci umjetnina je digitaliziran i unesen u muzejski program S++.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

razmjena: 2 knjige

dar: 3 knjige

kupovina: 1 knjiga

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija /determinacija građe

Prilikom obilaska terena na sjevernom djelu poluotoka Penede, na Vrhcu Borik utvrđena je austro-ugarska vojna pozicija. Četvrtasta kula građena je od kamenih blokova, a iz prizemnog dijela na gornji kat (otvoreno krovšte) vodi kameno stubište. Za ogradu na katu korišteni su betonski dijelovi ograde s terase ljetnih kuhinja uz stari hotel Brioni (početak 20.st.) i predstavlja jedini takav očuvani element na otoku. Kula izgledom podsjeća na vidikovac s Antunovca.

Obilaskom baterije Valizi na rtu Draga evidentiran je veći broj vojnih objekata, dok je u uvali Draga evidentirana vapnenica većih dimenzija.

6.3. Revizija građe

Provedena je revizija muzejske građe (Zbirka razglednica, Zbirka Sporta, Zbirka namještaja, Etnografska zbirka, Zbirka umjetnina, Zbirka kamenih spomenika, Geološko-paleontološka zbirka).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Etnografskom muzeju u Zagrebu poslani preslici fotografija za izložbu *O životinjama i ljudima* otvorenu 22. travnja 2017.

Posudba građe za izložbu *Gajba i tić: pokriveno i raskrito u seksualnosti Istre* otvorene 27. travnja 2017. u muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srca u Puli. Za potrebe izložbe posuđena je umjetnička slika Huga Charlemona *Rimsko razdoblje na Brijunima* iz 1926., kopija kamene uložnice (izrađena za izložbu u Kući za brodice) i ilustracije brijunskih motiva objavljenih u otočkoj reviji 1932. i 1933. ilustratorice Erike Plehn.

Boristu Magdiću su za potrebe doktorske disertacije na temu *Kasnoantičke vojne pojasne garniture s područja Hrvatske* snimljene i poslane fotografije metalnih arheoloških predmeta s kastruma.

Biljani Bojić poslane skenirane preslike snimke nacrtu Kupelwieserovog podruma u Umagu za izložbu *Umaško vino – od amfore do terana* u Muzeju grada Umaga

Turističkoj zajednici Fažana, preslik fotografije prvog dolaska Josipa Broza Tita na Brijune za izradu razglednice.

Nikolina Belošević, podaci o ulomcima kamene skulpture iz crkve sv. Petra i sv. Marije

Pauline Gilkes, London, slanje preslika starog nacrtu kuće za brodice

Klara Pustijanac, konzervatorica, uvid u Zbirku razglednica, Zbirku fotografija te Zbirku starih nacrtu i karata za konzervatorski elaborat za stazu vidikovaca

Klara Pustijanac, konzervatorica, uvid u Zbirku razglednica, Zbirku fotografija, Zbirku starih nacrtu i karata te muzejsku dokumentaciju za izradu konzervatorskog elaborata za tri austrougarske barake na Giaconima.

6.8. Stručno usavršavanje

23. ožujka djelatnice Pododsjeka za zaštitu kulturnih dobara sudjelovale su na radionici/seminaru održanoj u Pićnu na temu dokumentacijske obrade muzejskih predmeta i smjernica za izradu popisa zbirke za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra u organizaciji Etnografskog muzeja iz Pazina i Muzejskog dokumentacijskog centra.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Serena Zanetto, pomoć i informacije vezano uz povijesti istraživanja bazilike sv. Marije za doktorat *Tecniche costrutive, ciclo edilizio e spostamento di maestranze nel Medio-Alto Adriatico nei secc.VIII-XI. L'alto medioevo visto attraverso le chiese*

Milan Nikolić, kapetan bojnog broda u mirovini: informacije o predsjednicima prilikom čijih je dolazaka/odlazaka zapovijedao vojnim počastima na Brijunima

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Pavletić, M – Božić-Goldstein, G.: Robert Zuffar, *Otok Brijuni. Sjećanja*, JU NP Brijuni, Pula, 2017.

Pavletić, M – Božić-Goldstein, G.: Robert Zuffar, *Insel Brioni. Erinnerungen*, JU NP Brijuni, Pula, 2017.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Djelatnice muzeja članice su Hrvatskog arheološkog društva i Društva muzealaca i galerista Istre.

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

Uređivanje i postavljanje na web stranicu informacija o izložbi slika Mahdieh Bayat

<https://www.np-brijuni.hr/hr/brijuni/kulturno-povijesna-bastina/povremene-izlozbe/jos-zivi-its-still-living>

Danima europske baštine

www.np-brijuni.hr/novosti?item=176

projektu Staza vidikovaca

<https://www.np-brijuni.hr/hr/eu-projekti/završeni-projekti/staza-vidikovaca-eu>

Kontinuirano se radi na digitalizaciji građe iz Zbirke fotografija.

6.13. Ostalo

Za *Izložbu kopija fresaka i glagoljaških natpisa Istre i Kvarnera* smještenu u crkvi sv. Germana izrađeni su novi informativni panoi (Crkva sv. Germana, Istarske freske, Glagoljica) i legende uz eksponate (26 kom).

Dana 14.12.2016. odobreno je završno izvješće projekta KAMEN-MOST, koji se provodio u sklopu operativnog programa IPA SI-HR 2007-2013. a koji se bavio očuvanjem baštine i osvješćivanjem o tradicionalnim tehnikama, eksploataciji i uporabi kamena.

Projekt *Staza vidikovaca* prijavljen na Program ruralnog razvoja 2014.-2020., Mjeru 08, Operaciju 8.5.2., prihvaćen je 03.08.2017. za financiranje od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Projektom je planirano uspostaviti i urediti pješačku stazu vidikovaca. Riječ je o uređenju dijela staza koje je projektirao šumar Alojz Čufar prije stotinjak godina. Staze vode do najviših dostupnih točaka na otoku na kojima su postavljeni metalni vidikovci s kojih se u to vrijeme pružao jedinstven pogled. Dva metalna vidikovca s početka 20. st. planiraju se obnoviti, a staze koje vode do njih urediti te na njima postaviti putokaze, interpretacijske ploče i izložke te klupe. Ukupna vrijednost projekta iznosi 668.000,00 kn.

Na natječaj Ministarstva kulture prijavljena je druga faza za tri projekta vezana uz austrougarske fortifikacijske građevine. Jedan je vezan uz izradu dokumentacije za otok Mali Brijun koja bi obuhvaćala određivanje moguće namjene korištenja objekata i infrastrukture na Malom Brijunu. Ukupna vrijednost projekta iznosi 680.000,00 kn. Drugi projekt vezan je za hitnu sanaciju torpedne baterije na Malom Brijunu izgrađenu 1910. god. Ukupna vrijednost projekta iznosi 350.500,00 kn. Trećim projektom planira se izrada idejnog i izvedbenog rješenja sanacije i uređenja tri austrougarske vojne barake na Giaconima u neposrednoj blizini baterije Giacone. Ukupna vrijednost projekta iznosi 130.000,00 kn.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe – *još živi./it's still living...*

Mjesto održavanja i prostor – crkva sv. Roka, Veliki Brijun

Vrijeme trajanja – 24. – 30. srpnja 2017.

Autor(i) stručne koncepcije – Mahdieh Bayat

Opseg (broj eksponata) – 10 slika

Vrsta

- umjetnička
- međunarodna
- samostalna

Tema – Izložba je postavljena u sklopu Podium festivala – Festivala klasične glazbe koji se održava na Brijunima i u Fažani. Umjetnica Mahdieh Bayat rođena je 1976 u Zahedanu (Iran). Studirala je primijenjenu umjetnost u Birjandu i Zahedanu. Godine

2010. završila je studij kontekstualnog slikarstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču u klasi Hansa Scheierla.

„ Kao umjetnica imam privilegiju ostaviti granice iza sebe, granice između životnih sredina, rodni identiteta i umjetničkih žanrova. Stalno se iznova otkrivam gdje i kad god poželim. Prevladavanje prepreka je produktivno. Prolazak granica uzima oblik umjetničkih formi. Ponekad bilježim vlastite neuspjehe. Na taj način manifestiraju se moji radovi: oni pričaju o stvarnim i imaginarnim putovanjima. Moji radovi uključuju slike, video uratke, performanse, instalacije, fotografije. Svaki projekt definira specifičan radni stil i umijeće. Moj stil je biti dosljedna u nedosljednosti.“

Naziv izložbe – XV Međunarodna radionica arhitekture fortifikacija

Mjesto održavanja i prostor – crkva sv. Roka, Veliki Brijun

Vrijeme trajanja – 23. – 31. listopada 2017.

Autor(i) stručne koncepcije - Zofia Mavar

Opseg (broj eksponata) – 16 plakata

Vrsta

- povijesna, tehnička, kompleksna

međunarodna

studijska

skupna

Tema – Na izložbi su predstavljeni plakati studenata koji su sudjelovali na prošlogodišnjoj XV Međunarodnoj radionici studenata fortifikacija u kojoj su sudjelovali stručnjaci i studenti iz Poljske, Austrije i Hrvatske. Predstavljeni radovi obuhvaćaju nastavak obrade brijunskih utvrda te dovršenje ranije započetih istraživanja, evidentiranja, dokumentiranja i vrednovanja utvrda i fortifikacijskog krajolika. Istraživalo se na fortu Brioni Minor, torpednoj bateriji, bateriji sv. Nikole, te na povijesnoj hortikulturnoj površini u luci na Malom Brijunu. Izložba je otvorena u sklopu *Dana otvorenih vrata* Nacionalnog parka Brijuni

Naziv izložbe – Fortifikacijski krajolik otoka Mali Brijun

Mjesto održavanja i prostor – Muzej Mimara, Zagreb

Vrijeme trajanja – 22. –28. rujna 2017.

Autor(i) stručne koncepcije - Zofia Mavar i Mira Pavletić

Opseg (broj eksponata) –

Vrsta

- povijesna, tehnička, kompleksna
- međunarodna
- studijska
- skupna

Tema - Na istočnoj obali Jadrana, osobito na području Puljštine, nalazi se velik broj vojnih građevina složenog obrambenog sustava austrijske pomorske tvrđave Pula, građenog od polovice 19. stoljeća sve do Prvog svjetskog rata. Relativno dobra očuvanost tih građevina pruža mogućnost za proučavanje razvoja graditeljstva, uporabe novih materijala, specifičnih konstrukcija i metoda gradnje. Grupe obrambenih objekata pak, kao i sustav u cjelini, čine posebnu kategoriju krajolika koji i danas neminovno utječu na oblikovanje i uređenje širih područja. Reprezentativan primjer spomenika fortifikacijske arhitekture, napose specifičnog fortifikacijskog krajolika, predstavlja skupina fortifikacija Grupe Brioni, osmog obrambenog rajona u sustavu tvrđave Pula. Prezentirani materijal fortifikacijskog krajolika otoka Mali Brijun tek je manji dio rezultata petnaestogodišnjeg rada sudionika Međunarodne radionice arhitekture fortifikacija, koju na brijunskom otočju od godine 2001. zajednički organiziraju Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Nacionalni park Brijuni. Pomno osmišljen program aktivnosti najprije je bio namijenjen konzervatorima te studentima tehničkih, prirodoslovnih i humanističkih usmjerenja, tj. onima čija buduća zvanja izravno ili neizravno mogu biti vezana uz probleme zaštite i uređenja prostora. Krajnji je cilj stručnog i znanstveno-edukacijskog programa bio oblikovanje polazišta za strategiju zaštite, upravljanja i prezentacije iznimno vrijednog fortifikacijskog naslijeđa, što je ujedno važan korak u uključivanju otoka Mali Brijun u turističke programe.

Naziv izložbe – Međunarodna radionica arhitekture fortifikacija 2001. – 2016

Mjesto održavanja i prostor – Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb

Vrijeme trajanja – 26. rujna – 13. listopada 2017.

Autor(i) stručne koncepcije - Zofia Mavar i Mira Pavletić

Opseg (broj eksponata)

Vrsta

- povijesna, tehnička, kompleksna

- međunarodna
- studijska
- skupna

Tema - Na istočnoj obali Jadrana nalazi se velik broj vojnih građevina iz 19. i početka 20. stoljeća, a osobitom gustoćom u južnom dijelu poluotoka Istre ističe se sustav osmišljen i građen za obranu ratne luke Pula – nekadašnje glavne austrijske pomorske vojne baze. Relativno dobra očuvanost tog obrambenog sustava i pojedinih povijesnih elemenata, koji su odlična podloga za proučavanje vojnog graditeljstva iz navedenog razdoblja na području Europe, čini tu povijesnu cjelinu kulturnim krajolikom iznimnih vrijednosti. Velik doprinos u njezinu proučavanju ima Međunarodna radionica arhitekture fortifikacija, koja se u organizaciji Ministarstva kulture i Javne ustanove Nacionalni park Brijuni već više godina odvija na brijunskom otočju. Radionica, kao začetak edukacijsko - znanstvenih programa Nacionalnog parka na Malom Brijunu, s radom je započela 2001. godine. Projekt u čijem je sklopu održavana, pod nazivom Stručna i znanstvena istraživanja te izrada koncepcije primjerene uporabe austrougarskih fortifikacija, zamišljen je kao jedan od mogućih načina pripreme studenata za specifične zadatke u sklopu njihovih budućih zvanja, a čime bi se čvršće povezala akademska teorija i konzervatorska praksa. Isprva su u njezine aktivnosti bili uključeni studenti arhitekture, a postupno i ostalih zainteresiranih fakulteta tehničkih, prirodoslovnih i humanističkih usmjerenja. Istraživanja, analize i studijski radovi odvijali su se pod vodstvom iskusnih stručnjaka iz zemlje i inozemstva u svrhu razmjene informacija i iskustava. Sudionici različitih stručnih usmjerenja imali su priliku upoznati se s provedbom inventarizacije specifične vrste kulturnog naslijeđa, odnosno detaljnog snimanja fizičkog i tehničkog stanja utvrda, njihove opreme i okoliša, stanja biljnog pokrova, cjelo- vitog kompletiranja povijesne i tehničke dokumentacije te s pristupom sveobuhvatnim analizama i studijskom radu za potrebe identifikacije, klasifikacije, valorizacije i rehabilitacije fortifikacija, zajedno sa specifičnim krajolikom. U proteklih petnaest godina od ukupno 19 radionica njih 13 održano je na Brijunima. Dosadašnji je rad sudionika iz Hrvatske i šest europskih zemalja (Poljske, Italije, Slovenije, BiH, Austrije i Ukrajine) rezultirao opsežnim studijskim materijalom, koji proširuje znanje o fortifikacijskom naslijeđu i pruža elemente za ažuriranje postojeće evidencije utvrda i baze podataka. Uz spomenuto, načinjena je i zavidna tehnička dokumentacija te su izrađeni zanimljivi prijedlozi rješavanja problema zaštite i uređenja. Pritom su stjecana iskustva u organizaciji terenskih istraživanja i studijskih

radova, iskustva multidisciplinarne i interdisciplinarne suradnje te uzajamne komunikacije sudionika u timskom radu. Radovi, naknadno stručno i likovno dotjerani na fakultetima, izlagani su u zemlji i inozemstvu pri- likom tematski srodnih stručno- znanstvenih skupova te drugih manifestacija. Svi navedeni materijali mogu biti od velike koristi pri donošenju strateških odluka, planova te pripremi projekata.

Za ovu izložbu načinjen je odabir iz impozantne zbirke od 233 izložbena plakata, čime se nastoji ukazati na vrijednosti krajolika i fortifikacijske arhitekture, različite metode njihove stručne obrade te dati poticaj za revalorizaciju, zaštitu i obnovu tog godinama stručno zanemarivanog dijela naše kulturne baštine.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Robert Zuffar, *Otok Brijuni. Sjećanja*, JU NP Brijuni, Pula, 2017.

Robert Zuffar, *Insel Brioni. Erinnerungen*, JU NP Brijuni, Pula, 2017.

Sanja Beraković (tekst) i Zrinka Ostović (ilustracije), *Brijunosauri*, JU NP Brijuni, Zagreb 2017.

Mahdieh Bayat, *još živi.../it`s still living...* [deplijan], JU NP Brijuni, Pula 2017.

Mahdieh Bayat, *još živi.../it`s still living...* [plakat], JU NP Brijuni, Pula 2017.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Stručno vodstvo brijunskim kamenolomima.

Stručna vodstva po novom postavu Kuće za brodice.

Stručno vodstvo arheološkim lokalitetima za konzervatore iz Slovenije i sudionike znanstvene konferencije u organizaciji "Aerial Archaeology Research Group" iz Nizozemske.

Stručna vodstva prilikom Dana otvorenih vrata Nacionalnog parka (za sve posjetitelje Parka- građanstvo).

Stručno vodstvo po fortifikacijama na Malom i Velom Brijunu za konzervatore iz Crne Gore

Stručno vodstvo za članove obitelji Kupelwieser Anna Mautner Markhoff + suprugu Christopher del Alcazar

Stručno vodstvo gostiju iz Donje Austrije

11.4. Ostalo

U sklopu programa Eurodyssey, volonter iz Belgije Richard Mardens proveo je dva mjeseca u NP Brijuni fotografirajući kulturnu i prirodnu baštinu otočja. Bio mu je povjeren zadatak pronalaženja motiva, vizura sa brijunskih razglednica s početka 20. st. Cilj je bio zabilježiti promjene nastale u krajoliku, kako prirodnom tako i kulturnom, u posljednjih 100 godina. Dio fotografija, zajedno s razglednicama prema kojima su snimljene predstavljene su na kalendaru Nacionalnog parka za 2018. god.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- snimanje rimske baštine u uvali Verige - francuska televizija TV ARTE

12.5. Koncerti i priredbe

u organizaciji festivala klasične glazbe Podium festival u razdoblju od 28. do 30. srpnja na Brijunima su održani koncerti

Sounds of nature Johannes Kretza – Live Electronics u Kochovoj stazi

Meditation and the Sea u crkvi sv.Germana

According to One Old Austrian u crkvi sv.Germana

In(ter)dependence u dvorištu kaštela

Tijekom trajanja festivala brojni glazbenici su vježbali u prostorima kule, etnografskog muzeja i crkvice sv.Roka

Na koncertima su bila zastupljena djela dvadesetak umjetnika iz raznih europskih zemalja.